

Ενδεικτικές απαντήσεις

2.1

α) α-2, β-1, γ-3.

β) Η περιοχή αλλαγής χρώματος ενός δείκτη που είναι ασθενές οξύ, είναι σε τιμές pH από $pK_a - 1$ έως $pK_a + 1$. Επομένως:

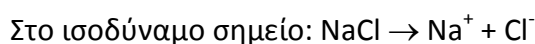
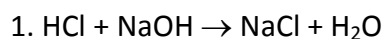
- για την ηλιανθίνη: 2,5 – 4,5
- για το μπλε της βρωμοθυμόλης: 6,0 – 8,0
- για τη φαινολοφθαλεΐνη: 8,3 – 10,3

Η ογκομέτρηση διαλύματος υδροχλωρικού οξέος (HCl) με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου (NaOH) είναι ογκομέτρηση ισχυρού οξέος με ισχυρή βάση, στην οποία το ισοδύναμο σημείο είναι σε τιμή $pH = 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι το μπλε της βρωμοθυμόλης.

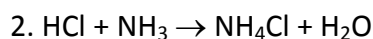
Η ογκομέτρηση διαλύματος αμμωνίας (NH₃) με διάλυμα υδροχλωρικού οξέος (HCl) είναι ογκομέτρηση ασθενούς βάσης με ισχυρό οξύ με, στην οποία το ισοδύναμο σημείο είναι σε τιμή $pH < 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι η ηλιανθίνη.

Η ογκομέτρηση διαλύματος αιθανικού οξέος (CH₃COOH) με διάλυμα υδροξειδίου του νατρίου (NaOH) είναι ογκομέτρηση ασθενούς οξέος με ισχυρή βάση, στην οποία το ισοδύναμο σημείο είναι σε τιμή $pH > 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι η φαινολοφθαλεΐνη.

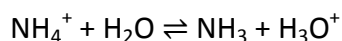
Εναλλακτικά:

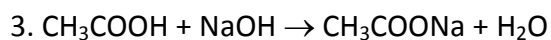
Το Na^+ δεν αντιδρά με το νερό διότι είναι το συζυγές οξύ της ισχυρής βάσης NaOH. Επίσης το Cl^- δεν αντιδρά με το νερό διότι είναι η συζυγής βάση του ισχυρού οξέος HCl. Οπότε στο ισοδύναμο σημείο το $pH = 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι το μπλε της βρωμοθυμόλης.

Το Cl^- δεν αντιδρά με το νερό διότι είναι η συζυγής βάση του ισχυρού οξέος HCl. Το NH_4^+ είναι το συζυγές οξύ της ασθενούς βάσης NH₃ και επομένως αντιδρά με το νερό.

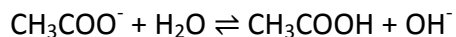

Οπότε στο ισοδύναμο σημείο το $pH < 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι η ηλιανθίνη.

Στο ισοδύναμο σημείο: $\text{CH}_3\text{COONa} \rightarrow \text{Na}^+ + \text{CH}_3\text{COO}^-$

Το Na^+ δεν αντιδρά με το νερό διότι είναι το συζυγές οξύ της ισχυρής βάσης NaOH . Το CH_3COO^- είναι η συζυγής βάση του ασθενούς οξέος CH_3COOH και επομένως αντιδρά με το νερό.

Οπότε στο ισοδύναμο σημείο το $\text{pH} > 7$. Επομένως κατάλληλος δείκτης είναι η φαινολοφθαλεΐνη.

2.2

α)

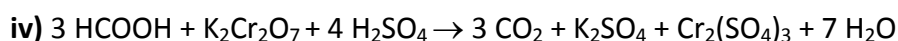
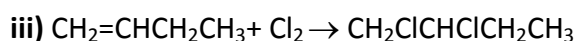
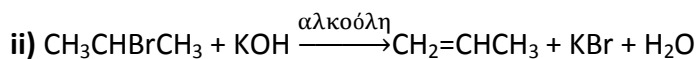
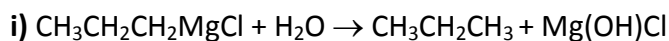
i) Γ

ii) Ε

iii) Δ

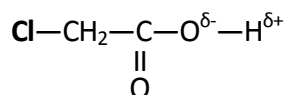
iv) Β

β)

2.3 Σύμφωνα με τον Πίνακα $K_{a\alpha} < K_{a\beta} < K_{a\gamma}$ δηλαδή η ισχύς των οξέων αυξάνεται από το ClCH_2COOH στο Cl_2CHCOOH και τέλος στο Cl_3CCOOH .

Ο υποκαταστάτης Cl έλκει ηλεκτρόνια και επομένως προκαλεί -I επαγωγικό φαινόμενο που πολώνει εντονότερα τον δεσμό O-H και το H^+ αποσπάται ευκολότερα.

Επομένως, όσα περισσότερα Cl υπάρχουν, τόσο η πόλωση είναι εντονότερη. Κατά συνέπεια το H^+ αποσπάται ευκολότερα και αυξάνεται η ισχύς του οξέος.